

ЕКЗЕМПЈАР ЗА УЧЕНИКА

Република Ср̀бија
МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО,
НАУКАТА И ТЕХНОЛОГИЧЕСКОТО РАЗВИТИЕ
ЦЕНТЪР ЗА ОЦЕНЈАВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА
ОБРАЗОВАНИЕТО И ВЪЗПИТАНИЕТО

ЗА ИЗПИТА СЛЕД ЗАВЪРШЕНО ОСНОВНО ОБРАЗОВАНИЕ

ТЕСТ ПО
БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

ИДЕНТИФИКАЦИОННА ФОРМА

ИМЕ, ИМЕ НА ЕДИН ОТ РОДИТЕЛИТЕ/ДРУГ ЗАКОНЕН ПРЕДСТАВИТЕЛ, ФАМИЛИЈА НА УЧЕНИКА

ИДЕНТИФИКАЦИОНЕН НОМЕР НА УЧЕНИКА

--	--	--	--	--	--	--	--

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ _____
МЯСТО _____
ОБЩИНА _____

ПОДПИС НА ДЕЖУРНИЯ УЧИТЕЛ

Резултатите могат да се погледнат на портала **Моја средња школа**: <http://mojasrednjaskola.gov.rs> с въвеждане на единния идентификационен номер на ученика (код на ученика от осем цифри). За превземане на сканирания тест в пдф формат, в онази част където са достъпни резултатите от окончателния изпит, необходимо е да се въведе единния код на теста.

Единен код на теста: 628202112583

Ако родителят / друг законен представител има акаунт на портала **Мој есДневник** или акаунт на **Порталу за електронску идентификацију eID.gov.rs**, с който има достъп на портала **Мој есДневник**, тогава освен преглед на резултатите на окончателния изпит на портала **Моја средња школа** може да използва и някои от следните електронни услуги: подаване на възражение на резултатите на окончателния изпит, подаване на електронен списък на желанията и подаване на електронна заявка за записване в средно училище.

НАСОКИ ЗА РАБОТА

- Тестът, който трябва да решиш има **20** задачи. За работа са предвидени **120 минути**.
- Пиши четливо, с букви на кирилица, като се увериш, че отговорите ви са разбираеми, но и граматически и правописно правилни.
- Когато решаващ задачите, където се очаква да нещо допи винаги изписвай пълното название; съкращенията не са разрешени (напр. трябва да се пише съществително име, пълен член и други подобни).
- Окончателния отговор и процедурата напиши **със синя химикалка** (по време на работа можеш да използваш молив и гумичка).
- Отговор, който е написан само с молив, черна химикалка, или химикалка, която лесно се изтрива, няма да бъде приет.
- В задачите с предложени отговори, в които само един отговор е верен, получаваш 0 точки, ако до верния отговор отбележиш някой отговор, който не е верен.
- Задачите с предлагани отговори няма да бъдат признати, ако отговорите са коригирани.
- Не пиши нищо на QR кодовете () които се намират на всяка страница на теста.
- Обърни внимание на това, че задачите се различават по начина, на който трябва да дадеш отговора. В някои задачи ще избереш правилния отговор, като оцветиш подходящото кръгче. В задачите, където има повече правилни отговори, трябва да бъдат оцветени повече кръгчета. Внимавай кръгчето да бъде оцветено, защото само тогава отговорът ще бъде признат.

ПРИМЕР С ОЦВЕТЕНИ КРЪГЧЕТА
В задача с един верен отговор
Кой град е столицата на Сърбия? Оцвети кръгчето пред верния отговор. ☐ Нови Сад ☒ Белград ☐ Ниш ☐ Крушевац
В задача с повече верни отговори
Оцвети кръгчетата пред израза чийто сбор е 5. ☒ 2 + 3 ☐ 1 + 2 ☒ 4 + 1 ☐ 2 + 4 ☐ 3 + 5

- Ако приключиш по-рано, предай теста и тихо излезни.

Желаем ти много успех на изпита!

ТЕСТ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

1. Прочетете текста и отговорете на въпроса, като оцветите кръгчето пред верния отговор.

Първите мостове са били дървета, случайно паднали над реки и потоци. Именно тези паднали дънери по-късно хората използвали за модел на първите мостове, които впоследствие започват да усъвършенстват. Първият мост е построен през 5 век пр. н.е. в Египет. Или поне такива данни дава гръцкият историк Херодот, а на него може да се вярва. Но дали през 5 или през 21 век, мостът символизира едно и също нещо – обединението, свързва една част на града с другата.

Каква е ролята на текста?

- развлекателна;   информативна;   научна;   предизвикателна.

2. На кой ред е правилно написано числителното име?

Оцветете кръгчето пред верния отговор.

- 47   четридесет и седем
- 164   сто шестдесет и четири
- 700   седамстотин
- XVII   седамнадесети

3. В даденото изречение подчертайте думите, където трябва да се напише с главна буква.

трети март е национален празник на българите, на който се чества денят на освобождението на България от османско иго.

4. Обърнете внимание на думите най-скъпите и по-скъпи в следния текст:

„– Ти си ми донесъл най-скъпите плодове, синко! Ти заслужаваш наградата, защото няма по-скъпи плодове от тия, които знанието дава на човека.”

Оцветете кръгчето пред верния отговор.

- двете думи са и членувани и степенувани прилагателни имена;
- двете думи са степенувани, но не са членувани;
- двете думи са степенувани, но е членувана само едната;
- и двете думи са членувани, но е степенувана само едната.

5. Прочетете изречението и определете глаголното време. Оцветете кръгчето пред верния отговор.

Доктор Бенц свали престилката си и по дългите мрачни коридори на болницата тръгна към изхода.

- сегашно време;
- минало свършено време;
- минало неопределено време;
- минало предварително време.

6. На кой ред всички думи са синоними?

Оцветете кръгчето пред верния отговор.

- ленив, мързелив, действен;
- пасивен, експлозивен, активен;
- бърз, мързелив, бавен;
- непостоянен, колеблив, променлив.

7. Оцветете кръгчето в подходящото поле, така че да свържете автора с неговото произведение.

	Паисий Хилендарски	Любен Каравелов	Христо Ботев	Иван Вазов	Елин Пелин
„На прощаване“	☐	☐	☐	☐	☐
„Под игото“	☐	☐	☐	☐	☐
„Гераците“	☐	☐	☐	☐	☐
„Маминото детенце“	☐	☐	☐	☐	☐
„История славянобългарска“	☐	☐	☐	☐	☐

8. Определете от кой литературен род е следният откъс.

На вратата, от самия праг, надничаше едно куче, чакаше някого и радостно въртеше опашка, като ту наостряше уши, ту се слагаше живо, като че искаше да скочи. Излезе чичо Митуш с един голям комат хляб, започна да поотчупва от него и да дава на кучето, като в същото време му се караше:

– Къде ходиш бе, хайдутино? Къде ходиш бе, хаймана? Къде скиташ? Лошо ли ти е тука, а? Лошо ли ти е? ...

Оцветете кръгчето пред верния отговор.

- лирика   епос   драма

9. Коя от посочените творби е авторска, т.е. не принадлежи на народното творчество?

Оцветете кръгчето пред верния отговор.

- „Два са бора ред поредом расли“
 „У Недини слънце грее“
 „Индже“
 „Гората и и Индже войвода“

10. На кой ред думата е неправилно съкратена? Оцветете кръгчето пред верния отговор.

- вм. (вместо);   стр. (страница);   гжа. (госпожа);   млн. (милиона).

11. В следното изречение подчертайте местоимението в дателен падеж.

Най-сетне той ѝ призна, че я обича.

12. Откријте в текста частите на речта и ги напишете на празните места.

Скороговорка

*Сива гъска силно съска,
че я Събка с кал изпръска.*

Богомил Бояджиев

Има 1 прилагателно име _____

Има 2 глагола _____

Има 3 съществителни имена _____

Има 1 съществително собствено _____

Има 1 наречие _____

13. Оцветете кръгчето пред изречението, което по состав е сложно составно с подчинено определително.

- Тя погледна уплашеното му лице и застана с разтреперани ръце пред него.
- Всички напуснаха сградата, когато се усети земетресението.
- Който на младини пирува, на старини робува.
- Триъгълникът е фигура, която има три страни и три ъгъла.

14. На мястото на многоточието поставете подходящата дума (израз).
Оцветете кръгчето пред верния отговор.

„Това, с което Й.Йовков ни прави впечатление като писател, е майсторството да .....човешките чувства и мисли”.

- дискутира   разкрива   подменя   апострофира

15. Прочетете следната строфа от стихотворението „Братчетата на Гаврош“ на Христо Смирненски и отговорете на въпроса.

„Какво им даваш от разкоша си
ти – толкоз щедър към едни,
а към бездомните Гаврошовци
жесток от ранни младини?“

Оцветете кръгчето пред верния отговор.
Строфата НЕ съдържа:

- реторични въпроси; епитети; реторично възклицание; олицетворение.

16. Прочетете текста и разгледайте таблицата.

Редица митове за Сътворението на света представят водата с двойствен характер.

Тя може да бъде като източник на живот и плодородие, така и стихия, свързана с потъване, с разрушаване и с гибел. Широко разпространено е почитането на извиращата направо от земните недра вода, която се приема като дар от водни божества, ако заради минералното си съдържание е лековита. Обичаят да се хвърлят монети във водни източници, би могъл да се приеме като символична жертва в чест на тези божества, на които се приписвала способността да изпълняват желаниа.

В древността много народи вярвали в съществуването на водни същества със свръх естествени сили, сред които са русалките, нимфите, сирените, водните духове и др. В митовете и легендите русалките са прелестни млади жени, които вместо крака имат опашка на риба. Тези тайнствени красавици притежават божествен глас, с който привличат моряците в дълбините на морето. В някои култури срещата с тях носи лош късмет, те предизвикват бури и убиват хора, в други култури са скромни и мили същества, които се влюбваат в земни мъже и посредством заклинания успяват да се освободят от опашката си и да заживеят на суша.

Славянските народи вярвали в съществуването на водни духове, живеещи на дъното на водните басейни в каменни дворци заедно със семействата си и със своите стада от домашни животни. Смятало се, че водният дух не е благоразположен към хората. Силата му се проявявала само във водата, а когато излизал на сушата, той бил немощен и слаб.

<i>Фразеологично словосъчетание</i>	<i>Значение</i>
1. предизвиквам буря в чаша вода	Създавам голяма суматоха, голямо притеснение за нещо съвсем незначително, незаслужаващо внимание.
2. подливам вода	Съзнателно причинявам неприятности на някого или му преча да осъществи намеренията си.
3. плувам в познати води	Чувствам се добре, удобно и свободно в своята позната среда или в някаква обрласт.
4. излизам от водата	Оставам ненаказан, отървавам се от каквато и да е отговорност за нещо нередно, което съм извършил.

Каква е връзката между двата източника на информация - таблицата и текста?

Оцветете кръгчето пред верния отговор.

- Таблицата преповтаря в сбит вид информацията, представена в текста.
- Таблицата представя нова информация, различна от тази в текста.
- Текстът анализира информацията, дадена в таблицата.
- Текстът оспорва информацията, посочена в таблицата.

17. Кое изречение е сложно съставно с подчинено допълнително?

Оцветете кръгчето пред верния отговор.

- Интересно беше да се види тази церемония.
- Разбрах, че не съм направила голяма грешка.
- Разговаряше с митничаря, който влезе в купето.
- Цяла нощ лежах без да мигна.

18. Кой е *антонимът* на фразеологизма? Работи като вол.

Оцветете кръгчето пред верния отговор.

- не си дава зор;
- работи као хала;
- трудолюбив като пчела;
- човек на място е.

19. В своята реч Странджата (от повестта „Немили – недраги“) определя като висш идеал за хъшовете.

Оцветете кръгчето пред верния отговор.

- личното щастие;
- къщите и имотите;
- свободата – лична и за народа;
- благополучието на близките.

20. Коя характеристика за поемата „На прощаване“ -НЕ е точна?

Оцветете кръгчето пред верния отговор.

- притежава изповедност, диалогичност;
- използва народнопесенна стилистика;
- съчетава лиричност и сюжетни елементи;
- борави с библейски символи.

Република Ср̀бия
МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО,
НАУКАТА И ТЕХНОЛОГИЧЕСКОТО РАЗВИТИЕ
ЦЕНТЪР ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА
ОБРАЗОВАНИЕТО И ВЪЗПИТАНИЕТО

ЕКЗЕМПЈАР ЗА УЧИЛИЩЕТО

ЗАЛЕПЕТЕ СТИКЕРА ЗА
ИДЕНТИФИКАЦИЈА

ЗА ИЗПИТА СЛЕД ЗАВЪРШЕНО ОСНОВНО ОБРАЗОВАНИЕ

ТЕСТ ПО

БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

ИДЕНТИФИКАЦИОННА ФОРМА

ИМЕ, ИМЕ НА ЕДИН ОТ РОДИТЕЛИТЕ/ДРУГ ЗАКОНЕН ПРЕДСТАВИТЕЛ, ФАМИЛИЈА НА УЧЕНИКА

ИДЕНТИФИКАЦИОНЕН НОМЕР НА УЧЕНИКА

--	--	--	--	--	--	--	--

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ _____

МЯСТО _____

ОБЩИНА _____

ПОДПИС НА ДЕЖУРНИЯ УЧИТЕЛ